

РІШЕННЯ

Комітету Верховної Ради України
з питань правової політики

про звернення до Венеційської комісії щодо проекту Закону про захист
персональних даних
(реєстр. № 8153 від 25 жовтня 2022 року)

За пропозицією голови підкомітету з питань організації та діяльності адвокатури, органів надання правової допомоги Ватраса В.А. Комітет Верховної Ради України з питань правової політики розглянув на своєму засіданні питання про звернення до Венеційської комісії щодо проекту Закону про захист персональних даних (реєстр. № 8153 від 25 жовтня 2022 року) та встановив таке.

Відповідно до пояснювальної записки завданням проекту Закону є приведення нормативного регулювання України в сфері захисту персональних даних у відповідність до нових міжнародних стандартів, підвищення рівня захисту конституційного права на повагу до приватного життя через посилення стандартів обробки персональних даних.

Для досягнення поставленої цілі проектом Закону України, зокрема, передбачається:

- визнати таким, що втратив чинність Закон України «Про захист персональних даних»;
- визначити такі терміни, як «персональні дані», «біометричні дані», «генетичні дані», «згода на обробку персональних даних», «знеособлення персональних даних», «обробка персональних даних», «порушення безпеки персональних даних» тощо;
- закріпити на законодавчому рівні принципи обробки персональних даних (законність, добросовісність та прозорість; обмеження мети; мінімізація та точність персональних даних; обмеження зберігання; підзвітність тощо);
- встановити підстави для обробки персональних даних з деталізацією щодо форми та вимог до згоди на обробку персональних даних (може бути подана у письмовій та електронній формі; шляхом обрання відповідних технічних налаштувань в інтерфейсі веб-сайта; через іншу ствердну дію чи поведінку);
- заборонити обробку чутливих персональних даних (про расове або етнічне походження, політичні, релігійні або світоглядні переконання, членство в професійних спілках, а також генетичних та біометричних даних, даних, що стосуються здоров'я, статевого життя або сексуальної орієнтації);
- врегулювати особливості обробки персональних даних роботодавцем, персональних даних, пов'язаних з притягненням до кримінальної відповідальності, правопорушень, кримінальних проваджень та судимості;

отриманих для цілей журналістської чи творчої діяльності, в результаті аудіо, відео або фото фіксації публічних заходів, а також особливості обробки персональних даних після смерті суб'єкта персональних даних;

- визначити окремі аспекти обробки біометричних даних суб'єктами владних повноважень;

- встановити, що обробка персональних даних з іншою метою, ніж та, з якою вони збирались (первинна мета), забороняється, крім випадків, якщо нова мета є сумісною з первинною;

- закріпити права суб'єктів персональних даних (на інформацію, на виправлення, на забуття, на заперечення проти їх обробки, на захист від автоматизованого прийняття рішення, відшкодування шкоди тощо), а також обов'язки контролерів та операторів;

- зобов'язати контролера та оператора персональних даних призначити відповідальну особу з питань захисту персональних даних;

- запровадити Кодекс поведінки з питань захисту персональних даних;

- передбачити нові розміри штрафів за порушення законодавства у сфері захисту персональних даних.

Проект Закону також передбачає внесення змін до інших законодавчих актів, зокрема до Кодексу законів про працю України, законів України «Про поховання та похоронну справу», «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», «Про електронну комерцію», «Про електронні комунікації».

20 листопада 2024 року Верховна Рада України прийняла за основу проєкт Закону про захист персональних даних (реєстр. № 8153), а Постановою від 17 грудня 2025 року № 4729-IX «Про особливості підготовки до другого читання проєкту Закону України про захист персональних даних» визначила Комітет Верховної Ради України з питань правової політики головним комітетом з доопрацювання та підготовки до розгляду у другому читанні цього законопроекту.

Законопроект ставить за мету подальше наближення законодавства України у сфері захисту персональних даних до законодавства Європейського Союзу (acquis ЄС) та виконання зобов'язань України в рамках процесу вступу до Європейського Союзу.

У своїй Спільній позиції щодо відкриття переговорів про вступ України до ЄС за Кластером 1 «Основи» від 12 червня 2026 року Європейський Союз зазначив, що правова база України щодо захисту даних не повністю узгоджується з acquis ЄС та підкреслив необхідність забезпечення її повної відповідності Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних, GDPR) та Директиві (ЄС) 2016/680 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб стосовно обробки персональних даних

компетентними органами з метою запобігання, розслідування, виявлення чи переслідування кримінальних правопорушень чи виконання кримінальних покарань, а також про вільний рух таких даних, та про скасування Рамкового рішення Ради 2008/977/JHA.

Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія) протягом багатьох років надає Україні підтримку з питань конституційного права, реалізації принципу верховенства права у законотворчій і правозастосовній практиці.

Комітет вважає, що врахування зазначених рекомендацій Венеційської комісії у процесі доопрацювання законопроекту про захист персональних даних до другого читання сприятиме подальшому наближенню законодавства України у сфері захисту персональних даних до законодавства Європейського Союзу (acquis ЄС), а також забезпеченню належного виконання зобов'язань України в рамках процесу вступу до Європейського Союзу.

Враховуючи визнаний у європейському середовищі авторитет Венеційської комісії, а також важливе значення вирішення питання законодавчого врегулювання питання захисту персональних даних, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики вирішив:

запропонувати Голові Верховної Ради України звернутися до Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційської комісії) з проханням надати експертний висновок на проєкт Закону про захист персональних даних (реєстр. № 8153 від 25 жовтня 2022 року) (додається).